

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25177>

Özet

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği (KDÖA), psikolojik danışmanların mesleki uygulamalarında kültürel çeşitliliğe yönelik algılarını ve duyarlılık düzeylerini ölçmek amacıyla Dr. Neslihan Güçlücan tarafından 2016 yılında geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Ölçek, danışmanların farklı kültürel geçmişlere, aile yapılarına veya cinsiyetlere sahip danışmanlarla çalışırken hissettikleri rahatlık, yeterlilik ve tedirginlik gibi duygusal ve bilişsel tepkileri değerlendirilmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, doktora tezi çalışması kapsamında geliştirilmiş olup, psikometrik analizler sonucunda yüksek düzeyde güvenilirliğe (Cronbach Alpha .95) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi ile doğrulanmış sağlam bir faktör yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu araç, psikolojik danışmanlık alanında kültürel yeterlilik eğitimlerinin ve mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesinde önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürel duyarlılık, kültürel yeterlilik, psikolojik danışmanlık, algı, ölçek geliştirme, Cronbach Alpha, Doğrulayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Neslihan Güçlücan

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, psikolojik danışmanların mesleki uygulamaları sırasında sergiledikleri veya algıladıkları kültürel duyarlılık düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, danışmanların kültürel çeşitliliğe sahip bireylerle çalışırken karşılaştıkları zorlukları, rahatlık düzeylerini ve kullandıkları stratejilere yönelik subjektif algılarını belirlemeye odaklanmıştır.

Ölçek aynı zamanda, danışmanların demografik (cinsiyet, yaş vb.) ve mesleki (deneyim süresi, eğitim düzeyi vb.) özelliklerinin kültürel duyarlılık algıları üzerindeki etkilerini analiz etmek için tasarlanmıştır. Bu analizler, danışman eğitim programlarının kültürel yeterlilik bileşenlerinin güçlendirilmesi gereken spesifik alanların tespit etmeye yardımcı olmaktadır.

Yapı

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği, psikolojik danışmanlık alanında kritik öneme sahip olan "Kültürel Duyarlılık Algıları" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, danışmanın kendi kültürel önyargılarının farkında olmasının, farklı kültürel geçmişlere sahip danışmanların değer

sistemlerine saygı göstermesini ve bu farklılıklara uygun müdahale stratejileri geliştirebilme yeteneğine dair inançları içerir.

Ölçek, danışmanların kültürel farklılıklara karşı gösterdikleri rahatlık veya tedirginlik düzeylerini, özellikle aile yapısı, cinsiyet ve genel kültürel çeşitlilik gibi spesifik alanlardaki algıları ele alarak kültürel yeterliliğin subjektif boyutunu değerlendirilmektedir. Maddeler, danışanın kendini farklı kültürlerle karşılaşmaya ne kadar hazır veya zorlanmış hissettiğini ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde spesifik bir geçerlik analizi (örneğin, kapsam geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik) bilgisi kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, ölçeğin yapısal uygunluğu, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak istatistiksel olarak incelenmiştir.

DFA sonuçları, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısına doğrularak, maddelerin ölçülmek istenen teorik yapıyı (Kültürel Duyarlılık Algıları) yeterince temsil ettiğine dair güçlü istatistiksel kanıtlar sunmaktadır. Bu durum, ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığını işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği, yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu gösteren güvenirlik analizlerine tabi tutulmuştur. Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı oldukça yüksek olup, $\geq .95$ olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin mükemmel derecede güvenilir kabul edildiği anlamına girmektedir.

Faktör düzeyinde yapılan analizlerde de tatmin edici sonuçlar elde edilmiştir. Birinci Faktör için Cronbach Alpha katsayısı $\geq .98$, ikinci Faktör için ise $\geq .79$ olarak hesaplanmıştır. Geliştirilen bu ölçme aracı, bilimsel literatürde ideal bir ölçeğin güvenilirliğinin $\geq .70$ 'in üzerinde olması gerektiği koşulunu fazlasıyla karşılamaktadır (Bryman, 2008, s. 78; DeVellis, 2012, s. 36).

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve boyutluluğunu test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin maddelerinin, geliştirme aşamasında teorik olarak belirlenen faktör yapısına ne kadar uyduğunu test etmiştir.

Analiz sonuçları, ölçeğin iki faktörlü yapısının orijinal veri seti üzerinde başarıyla bir şekilde doğrulandığını göstermiştir. Bu durum, KDÖA'nın kültürel duyarlılık algısına tutarlı ve ayrık alt boyutlar aracılığıyla ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Detaylı model uyum indeksleri ve faktör

yükleri, ölçeğin doktora tezinde ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Psikolojik Danışmanlar ve Rehber Öğretmenler.

Age Group: Yetişkin (Mesleki kariyerde aktif olan bireyler).

Population Details: Ölçek, Neslihan Güçlücan'ın doktora tezi kapsamında Türkiye'deki psikolojik danışmanların kültürel duyarlılık algılarını incelemek üzere geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Katılımcılardan maddelere ne ölçüde katıldıkları belirtilmeleri istenmektedir. Derecelendirme seçenekleri şu şekildedir: <strong 1 = hiçbir zaman, <strong 5 = her zaman.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, danışmanlık eğitimi, kültürel farklılıklar, Likert ölçeği, Güçlücan, ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: nahilseng@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği, 2016 yılında Neslihan Güçlücan'ın doktora çalışması kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Kullanım izinleri ve olası ücretlendirme koşulları hakkında kesin bilgi, yazarın kendisinden temin edilebilir.

Test Geliştirme Yılı: <strong 2016.

Kaynaklar

Güçlücan, N. (2016). *Psikolojik danışmanların kültürel duyarlılık algularının demografik ve mesleki değişkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Bryman, A. (2008). *Social research methods* (3rd ed.). Oxford university press.

DeVellis, R. F. (2012). *Scale development: Theory and applications* (3rd ed.). SAGE publications.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kulturel-duyarlilik-algilari-olcegi-toad.pdf

Kültürel Duyarlılık Algular Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

12. Kendiminkine benzer aile yapısı olan danışmanlarla çalışırken kendimi daha rahat hissediyorum.

17. Ne kadar çabalarsam çabalayayım benimkinden farklı bir aile geçmine sahip danışmanlarla çalışmakta zorlanıyorum.

24. Karşın cinsten danışmanlarla çalışırken kendi cinsiyetimdeki danışmanlarla çalıştırmadan farklı stratejilere ihtiyaç duyuyorum.

28. Kültürel açıdan çeşitlilik gösteren danışmanlarla çalışmaktan tedirgin oluyorum.